

Dokument ze zasedání

B9-0425/2022

3.10.2022

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedy Komise, vysokého
představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o smrti Mahsy Amíniové a represí vůči účastníkům demonstrací za práva žen
v Íránu
(2022/2849(RSP))

**Marco Campomenosi, Marco Zanni, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi,
Silvia Sardone, Jaak Madison, Harald Vilimsky, Joachim Kuhs, Bernhard
Zimniok**
za skupinu ID

Usnesení Evropského parlamentu o smrti Mahsy Amíniové a represí vůči účastníkům demonstrací za práva žen v Íránu (2022/2849(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Íránu,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, jehož je Írán smluvní stranou,
 - s ohledem na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání z roku 1985,
 - s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte z roku 1989,
 - s ohledem na íránskou ústavu, a zejména na její záruky proti mučení a svévolnému zadržování,
 - s ohledem na nejnovější zprávu zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva v Íránské islámské republice,
 - s ohledem na zprávu organizace „Open Doors“ s názvem „World Watch List Report za rok 2022“,
 - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Mahsa Amíniová, 22letá Íránka kurdského původu, původně ze Saqqez v provincii Kurdistán, zemřela dne 16. září 2022 poté, co dne 16. září 2022 upadla do kómatu po zatčení jednotkou mravní policie v Teheránu zodpovědnou za veřejné prosazování islámských předpisů týkajících se nošení hidžábu; vzhledem k tomu, že byla zatčena proto, že její hidžáb nebyl v souladu s povinnými vládními normami pro tento oděv; vzhledem k tomu, že policie uvedla, že zemřela v důsledku srdečního selhání, a označila její smrt za „nešťastný“ incident; vzhledem k tomu, že z dalších důkazů vyplývá, že dívka utrpěla smrtelné údery;
- B. vzhledem k tomu, že potlačování žen je nepopíratelným znakem islámu; vzhledem k tomu, že od prvních dnů Islámské republiky jsou práva žen v Íránu potlačována a bylo zavedeno několik zákonů, včetně oblasti povinného zahalování;
- C. vzhledem k tomu, že podle zákona o „povinném zahalování“ a obvinění z „nepřiměřeného zahalování“ jsou íránským ženám upírány jejich nejzákladnější práva na svobodu a jsou pronásledovány, zatýkány, vězněny, mučeny, bičovány a dokonce zabíjeny za to, že odporují represivním zákonům, které jsou jim vnucovány;
- D. vzhledem k tomu, že tento případ upozornil na represe vůči ženám v Íránu a vyvolal

protesty proti zákonům o hidžáběch a proti tvrdému zasahování režimu do nejzákladnějších práv iránského lidu;

- E. vzhledem k tomu, že smrt Mahsy Amíniové vyvolala první rozsáhlou demonstraci opozice v iránských ulicích od roku 2019, kdy orgány tvrdě potlačily protesty proti výši cen za pohonné hmoty, přičemž zahynulo 1500 osob;
- F. vzhledem k tomu, že mnohé ženy ukázaly svou podporu tím, že vyšly do ulic a odvážně se staví policistům, sundávají si šátky, a v mnoha případech je dokonce zapalují, a vzhledem k tomu, že mnoho žen si také na veřejnosti začalo stříhat vlasy;
- G. vzhledem k tomu, že protesty se rozšířily do 162 měst ve všech 31 provinciích; vzhledem k tomu, že v posledních dvou týdnech ke dni 28. září 2022 zabily represivní složky už více než 240 osob, které se dožadovaly změny a získání demokratických práv a více než 12000 osob bylo zatčeno;
- H. vzhledem k tomu, že v mnoha částech světa projeví lidé solidaritu, včetně Afghánistánu, kde 25 žen protestovalo před iránským velvyslanectvím, přičemž skandovaly slogan „Ženy, život, svoboda!“, které bylo použito při demonstracích v Íránu, přičemž následně je střelbou ostrých nábojů do vzduchu rozehnaly ozbrojené síly Tálibánu;
- I. vzhledem k tomu, že iránské bezpečnostní síly se i nadále zaměřují na demonstranty, kteří protestují proti konzervativním pravidlům pro odívání žen v této zemi; vzhledem k tomu, že při nedávném zásahu proti demonstrantům údajně iránské síly zabily dvacetiletou iránskou ženu Hadis Nadžáfiovou, jejíž video, v němž vstupuje doprostřed protestů a přitom si svazuje vlasy, které nemá přikryté šátkem, se rychle rozšířilo; vzhledem k tomu, že podle zpráv byla střelena do břicha, krku, srdce a ruky;
- J. vzhledem k tomu, že v iráckém Kurdistánu bylo zabito 13 osob poté, co Írán vystřelil rakety a ozbrojené bezpilotní letouny, aby zasáhl základny iránských kurdských opozičních skupin, které obvinil z toho, že podporují demonstrace v reakci na úmrtí Mahsy Amíniové; vzhledem k tomu, že tato záminka je nesprávná a podporuje zavádějící výklad průběhu událostí;
- K. vzhledem k tomu, že iránský prezident a duchovní Ebráhím Raísí, který byl členem „komise smrti“ v Teheránu již v roce 1988, byl obviněn z pronásledování tisíců politických disidentů, z prosazování systematické diskriminace a beztrestnosti a ze svévolného a nezákonného zabíjení iránských občanů, z nichž mnohé jsou ženy, a dokonce i děti, během páchání minulých zločinů podle mezinárodního práva, jakož i dnes;
- L. vzhledem k tomu, že narušováním a odpojováním internetu na velkých územích Íránu se režim snaží zabránit přenosu a šíření zpráv o protestech a jejich vyobrazování, přičemž se snaží zatajit skutečný rozsah nepokojů a zabránit odhalením, pokud jde o rozsah masakru demonstrantů a jejich potlačování;
- M. vzhledem k tomu, že legislativní vývoj v Islámské republice dále oslabuje právo na svobodu myšlení, náboženského vyznání a přesvědčení; vzhledem k tomu, že podle organizace Open Doors je Írán na devátém místě v žebříčku 50 zemí, v nichž křesťané

čelí největšímu pronásledování; vzhledem k tomu, že pronásledování hrozí zejména osobám, které konvertovaly z islámu ke křesťanství; vzhledem k tomu, že vznikly obavy ohledně změn trestního zákoníku, v důsledku nichž by se šíření křesťanství mohlo stát trestným činem;

- N. vzhledem k tomu, že Írán neuznává dvojí státní příslušnost a že občané, kteří mají dvojí státní příslušnost, tj. EU a Írán, jsou i nadále zatýkáni a jsou často ve vztazích mezi státy využíváni k získání moci; vzhledem k tomu, že v Íránu je svévolně zadržováno nejméně dvanáct občanů EU, včetně francouzsko-iránské akademičky Fariby Adelhah, německo-iránské státní občanky Nahídy Tagháviové a švédsko-iránské státního příslušníka Dr. Ahmadrezy Džalálího;
1. důrazně odsuzuje smrt Mahsy Amíniové poté, co ji zadržela policejní hlídka; žádá, aby její smrt byla nezávisle, transparentně a věrohodně prošetřena a aby byly odpovědné osoby pohnány k odpovědnosti;
 2. vyjadřuje znepokojení nad situací žen v Íránu, jejichž práva jsou od prvních dnů Islámské republiky omezena; dále vyjadřuje znepokojení nad přijatými a prosazovanými právními předpisy o povinném zahalování;
 3. vyjadřuje solidaritu se ženami a dalšími demonstranty, kteří se odvážně vydali do ulic a důrazně se postavili policistům, aby požadovali dodržování svých demokratických práv; zdůrazňuje, že tyto odvážné činy iránských žen mají všeobecný význam, pokud jde o boj proti útlaku, obranu práv žen a právo na svobodu svědomí, náboženského vyznání a oblékání, zatímco represe vedené iránskou vládou svědčí o popírání těchto práv, jakož i rovné důstojnosti mezi ženami a muži;
 4. důrazně odsuzuje brutální zásah proti demonstrantům v Íránu a vyzývá iránský režim, aby zastavil pokračující, systematické a nepřijatelné násilí vůči svým vlastním občanům a okamžitě propustil nespravedlivě zadržené osoby;
 5. vyjadřuje hluboké politování nad reakcí EU a její neschopností pochopit základní otázky týkající se muslimského šátku; konstatuje, že reakce EU je extrémně problematická a nejasná: na jedné straně předstírá podporu iránským ženám bojujícím za emancipaci a na druhé straně podporuje nošení muslimského šátku v rámci EU; vyjadřuje politování nad tím, že EU odůvodňuje tento nejednoznačný postoj tím, že předstírá podporu svobody a tolerance;
 6. připomíná, že EU při různých příležitostech propaguje nošení muslimského šátku buď poskytováním finančních prostředků, nebo ve svých oficiálních sděleních, jako například u příležitosti Evropského dne mládeže, kampaně „Svoboda v Hidžábu“, partnerství Komise s islamistickým sdružením FEMYSO nebo udělení evropské ceny za inovativní výuku, kdy znázorňuje malou dívku, která je zahalena; odsuzuje tyto kroky a vyzývá Komisi, aby v tomto ohledu přezkoumala svou politiku a aby okamžitě přestala financovat všechna sdružení, u nichž existuje podezření, že mají vazby na radikální islám;
 7. odsuzuje vypnutí internetu ze strany iránskému režimu a zdůrazňuje, že je důležité, aby iránský lid měl volný a neomezený přístup k internetu;

8. vyzývá členské státy, aby vyvíjely tlak na iránský režim, aby ukončil potlačování iránského lidu a přestal podporovat terorismus v Evropě, jako je tomu v případě iránského diplomata Assadolláha Assádího, odsouzeného v Belgii k 20 letům odnětí svobody za bombový útok, jakož i jinde ve světě;
9. vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí o zlepšení situace státních příslušníků členských států EU s dvojitým občanstvím, kteří byli nespravedlivě zadrženi v Íránu;
10. opakuje své znepokojení nad situací politických vězňů, kteří jsou zadržováni v nevhodných podmínkách, často po nespravedlivých soudních řízeních; vyjadřuje znepokojení nad systematickým využíváním dlouhodobého samovazby, svévolného zatýkání nebo zadržování a odmítáním přístupu k lékařské péči, návštěvám a propouštění, které jsou v rozporu s mezinárodními závazky Íránu;
11. vyjadřuje politování nad tím, že diplomat EU se v srpnu 2021 zúčastnil inaugurace iránského prezidenta Ebráhíma Raísího, zatímco mnoho evropských zemí tuto ceremonii bojkotovalo;
12. zdůrazňuje, že je důležité respektovat právo na svobodu myšlení, náboženského vyznání – včetně náboženské konverze – nebo přesvědčení, protože jde o univerzální lidská práva; vyzývá členské státy, aby podporovaly křesťanské menšiny v Íránu;
13. vyzývá Evropskou unii, aby pevně stála na straně emancipace žen a dívek a uznání jejich rovnocenné důstojnosti;
14. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, generálnímu tajemníkovi OSN, nejvyššímu vůdci a prezidentovi Íránské islámské republiky.